III. ULUSLARARASI TÜRK DÜNYASI KÜLTÜR KONGRESİ

"DEDE KORKUT ve TÜRK DÜNYASI"

19-23 EKİM 2015

Çeşme, İZMİR-TÜRKİYE

BİLDİRİLER KİTABI

Editörler

Prof. Dr. Metin EKİCİ

Doç. Dr. Muvaffak DURANLI

Arş. Gör. Umut ÜREN Arş. Gör. Ali BALCI Arş. Gör. Şima DOĞAN Arş. Gör. Gökçe EMEÇ

İngilizce Editörler

Arş. Gör. Mustafa DUMAN Arş. Gör. Seçil ÖRAZ BEŞİKÇİ

İZMİR-2016

2.cilt

Embiya Çavuş'un Türk Tarihinde Üç Ata Tablosu*

The Painting "Türk Tarihinde Üç Ata" by Embiya Çavuş

Celal ÖCAL**

Özet

İzmirli sanatçı embiya çavuş türk dünyasının yaşadığı dramın sanat belgesi benzersiz bir koleksiyon oluşturmuştur. Devlet şeref aylığı bağlanmış olan sanatçı, on bölümden oluşan yaşadıklarımız bir daha yaşanmasın resim koleksiyonu tarihi tablolar bölümünde, türk tarihinde üç ata tablosunda dede korkut'u da temsil etmiştir.türk tarihinin bir bütün olduğu gerçeğini, tarihin sürekli olduğunu vurgulayan e. Çavuş bu eserini türk dünyasına armağan etmiştir.

Anahtar kelimeler: *Embiya Çavuş, Türk Tarihinde Üç Ata, Yaşadıklarımız Bir Daha Yaşanmasın. Oğuz Kağan, Dede Korkut, Atatürk.*

Abstract

Embiya Çavuş, from İzmir, has created an unique collection reflecting a tragic story of Turkic world. The artist, who receives the state honorary pension, has drown a painting, called "Türk Tarihinde Üç Ata", and has painted Dede Korkut in this table. This work resides in the painting collection, "Yaşadıklarımız Bir Daha Yaşanmasın" which contains ten chapters. Embiya Çavuş, who emphasizes the fact that Turkish history is a whole with its entire periods, has presented this painting to Turkic world.

Anahtar kelimeler: *Embiya Çavuş, Türk Tarihinde Üç Ata, Yaşadıklarımız Bir Daha Yaşanmasın. Oğuz Kağan, Dede Korkut, Atatürk.*

İzmir'de Dede Korkut'u eserlerini yaşatan sanatcılardan biri Heykeltraş Ersin Oylu'dur. Ersin Oylu çok büyük anlam taşıyan Ergenekon adının siyasi düşmanlıklarla kirletilmek istenmesine duyduğu tepki ile Dede Korkut'un heykelini yapmış, heykelin çevresini Dede Korkut hikâyelerinde geçen figürlerle süslemiştir.

Dede Korkut konusuna eserlerinde yer veren ikinci sanatcımız Türk Dünyası'nın insan hakları savunucusu Embiya Çavuş'tur.

---

* Bu bildiri EÜ Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü tarafından düzenlenen "III. Uluslararası Türk Dünyası Kültür Kongresi: Dede Korkut ve Türk Dünyası" (19-23 Ekim 2015, Çeşme-İzmir) adlı kongrede sunulmuştur.

** turkdunyasihaklari@yahoo.com

Embiya Çavuş,1926 yılında Bulgaristan'ın Şumnu şehrinde doğdu. 6 yılı Belene, 6 yıl hücre, 4 yıl cezaevi olmak üzere 16 yılını Bulgaristan Cezaevlerinde geçirmek durumunda bırakılan Embiya Çavuş, Bulgaristan'a yapılan baskılar sonucu serbest bırakıldığında hakkında 3 idam ve 101 yıl hapis cezası daha isteniyordu.

Embiya ÇAVUŞ 1978 yılında Türkiyeye geldi. 1984 yılında İzmir Balkan Göçmenleri Kültür ve Dayanışma Derneği'nin kurucu üyesi, başkanı olarak önemli çalışmalarda bulundu. Bulgaristan'dan soydaşlarımızın Türkiyeye göç etme durumunda bırakıldığı dönemde Cumhurbaşkanı Turgut Özal'a danışmanlık yaptı. Açtığı sergilerle kamuoyu oluşmasında etken oldu.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti vatani hizmet tertibinden şeref aylığı bağladı(1987). Bulgaristan gibi Türk düşmanlığını devlet politikası olarak uygulayan ülkelerin insanlık tarihine suç kültürünü oluşturmuş ülkeler olarak adlarını yazdıklarını, oluşturulan utanç kültürünü silme görevinin o ülke halklarının olduğu mesajını sanatıyla yaymayı gaye edindi.

Bulgaristan'da çizmeye başladığı tablolarına Türkiyede de devam etti. O dönemde şahit olduğu savaşların adeta kronolojik seyrini takip eden tablolar oluşturdu. Bulgaristan'da, Kosova'da, Bosna'da, Kırım'da, Kıbrıs'da, Azerbaycan'da, Çeçenistan'da, Irak'ta meydana getirilen insan hakları ihlallerine, zorunlu göçlere dikkat çekti. Duygularını kitabında şu sözlerle anlattı.

> *Şimdi bunların hepsi bir rüya gibi geliyor bana. "Acaba bunlar olmuş mu?" Diyorum kendi kendime. Düşündükçe Belene kabusu çöküyor üzerime. Ama ne yazık ki bunların hepsi gerçek hepsini de yaşadım. Şans eseri Türkiyeye geldim. Bir avuç toprak alıp koklayıp öptüm. O an aklıma kollarımda can veren arkadaşlarım geldi. Gözlerim hiçbir zaman Dicle kenarıyla, Tuna boyları, Kafkas dağlarıyla Altay Dağları arasında bir ayrılık rengi, bir yabancı tavır görmedi. Türk Dünyası'nın bir bütün olduğu gerçeğine inandım. Giden yerlerin, Türk tarihinde bağımsızlık ve insan hakları mücadelesi yolunda mahkûm edilen, öldürülen Türk insanının hicranlı matemini bedenim mezara, ruhum ebediyete götürecektir* **(Çavuş 2009)**.

Embiya Çavuş Türk milletinin kolektif acılarını temsil etme, çektiklerine tanıklık etme, hala ayakta olduğunu gösterme, belleğini pekiştirme, yaşadığımız tarihi tecrübeyi estetik eserlerle cisimleştirme, yaşanılan acıları daha geniş bir insani temele oturtup bu tecrübeyi başka milletlerin acılarıyla ilişkilendirmeye ömrünü adamış bir mücahit ressamdır. Bölücü terörle mücadelede psikolojik savaşın seçkin örneği moral gücü yüksek tablolar oluşturdu. İnsan Haklarına Saygı, İnsanlığa Çağrı **(Çavuş 1997)**, İnsanlık Görsün-Bilsin, Türk Milleti artık anlasın Yaşadıklarımız bir daha yaşanmasın **(Çavuş 2006)** adlarıyla sergi katalogları yayınlamıştır. Yurt içinde yurt dışında 150'yi aşkın sergi açtı.

İnsanın insana yapmış ve yapmakta olduğu asimilasyon ve katliamların, barbarlıklıkların yapılmaması için uyarıda bulunan, Türk Dünyasına karşı yapılan insan haklarına dikkat çeken sanatçı evli olup bir kız babasıdır. Türk Dünyası Kültür ve İnsan Hakları Derneğinin onursal başkanıdır. Hayatının Bulgaristan'da geçen dönemini anlattığı "Bulgaristan'da Türk olmak" kitabı 2009 da yayımlamıştır **(Çavuş 2009)**. Türkiye'de yaşadığı dönemi anlattığı "Hücreden Aydınlığa" eseri yayımlanmamıştır!

Tablonun oluşmasında Embiya Çavuş'un Onursal Başkanı olduğu Türk Dünyası Kültür ve İnsan Hakları Derneğinde Halil Ekrem Erenoğlu'nun Türk Tarihinde Üç Ata konulu Konferansı ilham vermiştir.

Türk Tarihinde Üç Ata

Dünden bugüne, maziden istikbale Türk Dünyasına, Türk tarihine kazandırdıkları unutulmayacak eserleriyle iftihar ettiğimiz, ebedi ilimizin, kutsal dilimizin, ışıklı Yolumuzun aydınlatıcısı Yüce Atalarımız.

Türk Tarihinde Üç Büyük Türk,

Oğuz Kağan, Dedem Korkut, Atatürk.

Oğuz Ata, Korkut Ata, Kemal Ata.

Oğuz Ata, Türk coğrafyasına imzasını atıp İl tutup töreyi düzenleyen, çocuklarına ebedi devlet vaad eden Büyük Türk Hakanı Oğuz Kağan, evlatlarını etrafına toplamış öğüt veriyor. Çocuklarına önce bir ok verir ve kırmalarını ister hepsi kolaylıkla kırar. Sonra bir ok demeti uzatır hiçbiri kıramaz. "Benden sonra hepiniz bir olmazsanız bu ok gibi kırılırsınız. Ama hepiniz birlikte olursanız kırılmazsınız, güçlü olursunuz mesajı verir.

Korkut Ata, Türk Edebiyatının en büyük şaheseri Dede Korkut Hikayelerini Türk Dünyasına armağan eden, milli idealler uğruna mücadele eden, kadını, silahı, atı namus bilen, Türk Milletinin düşmanlarını daima başarısızlığa uğratacak yolları bulan, Türk çocuklarına isim veren ak saçlı, veli Türk şahsiyeti.

Kemal Ata, devletin asli sahibi olduğu halde, Osmanlı İmparatorluğu'nda ikinci plana itilen, Türk milletini esaretten-özgürlüğe, ümmetten-millete, padişahlıktan – cumhuriyete ulaştıran, temellerini Yüksek Türk kültürü ve medeniyetinin oluşturduğu Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk.

Tam bağımsızlık yolunda mazlum milletlere örnek olan Kemal Ata dünden bugüne, maziden istikbale, Türk Dünyasına, Türk tarihine kazandırdıkları unutulmayacak eserleriyle iftihar ettiğimiz, Ebedi İlimizin, kutsal dilimizin, ışıklı Yolumuzun aydınlatıcısı Yüce Atalarımız. Türk tarihinde üç büyük Türk. Oğuz Kağan; Dedem Korkut; Atatürk Türk tarihinin, Türk Dünyasının ortak atalarını saygı ve rahmetle anıyoruz.

KAYNAKÇA

- ÇAVUŞ Embiya (2009). Bulgaristanda Türk olmak, Bilge Oğuz Yayınları.
- ÇAVUŞ Embiya (1997). İnsan Haklarına Saygı, İnsanlığa çağrı, Akkaya Yayınları,
- ÇAVUŞ Embiya (2006-2009). Yaşadıklarımız bir daha yaşanmasın, Ceyhan Belediyesi Yayınları, Tarsus Belediyesi Yayınları, Tunaser Yayınları.